

Жарты лёсу

Пятрусь верыў у свой лёс. Хто яму наманіў пра шчаслівую зорку, якая можа не згасаць усё жыццё — невядома. Можа бабуля, што яго выхоўвала, не зусім ладзіла з галавой. А мо якая шаптуха-варажбітка чаго напрыдумляла. Толькі Пятрусь быў перакананы ў поспеху кожнай справы, за якую браўся. А на людзей, што сцерагліся бяды, глядзеў як дзіця на вар'ята. Ды яму сапраўды шанцавала. Асабліва на грошы. І ў латарэю неаднаразова выйграваў, і ўсё нейкія старыя сваякі яму спадчыну пакідалі. А як заняўся кантрабанднай справай, грошы пасыпаліся як спелыя сліўкі пасля ўдару аб ствол п'янай галавой. Ад таго, што Пятрусь вырабляў на мытні, іншыя аматары нелегальнага перавозу саракаградуснага тавару прыходзілі ў жак. Іх новы калега амаль не хаваў „вясёлага зеля”. Прыкрые трэшкі якой старой кашуляй і перавязе ўсім на дзіва. Ні беларускі мытнік, ні польскі, якраз там не праверыць, дзе гэта зараза ляжыць. І такімі колькасцямі за раз перавозіў, што другі за месяц не рызыкнуў бы.

Хлопцы яго папярэджвалі, каб не надта на лёс разлічваў. Маўляў, сёння лёс дасць у рукі, а заўтра дасць у плечы. Ды той і слухаць не хацеў. І да грошай так ставіў-

ся, нібы яны на яго кішэні намагнічаныя. Куды не шпурляні — усё адно вернуцца. Галоўнае, як казаў Пятрусь, іх у справу ўкласці. Groшы робяць грошы і ўсё на тым.

Ды не ўсё кату Масленіца. Пазычыў Пятрусь камусьці амаль усё што назбіраў. Спакусілі вялікія працэнты. А той чалавек рвануў некуды ў Канаду і адрас „забыўся” пакінуць. Няшчасны крэдытор спачатку знерваваўся, але вера ў свой шчаслівы лёс пацягнула яго на чарговую авантуру. Нейкія брытагаловыя хлопцы прыбытковую справу прапанавалі. Прыгнаць з Нямецчыны шалёна дарагі джып. І грошы далі. І на машыну, і на заробак. Самі ехаць яны не маглі. Іх не тое што на мытні, у прыбіральні арыштуюць, калі пазнаюць.

Пятрусь прыкінуў, што толькі на гэтай справе пакрые нядаўнія страты і з радасцю пагадзіўся. Але, калі на мытні сунуў руку ў кішэнь, дзе ляжалі грошы, каб перахаваць, збялеў як мядзведзь, які жыве на паўночным полюсе. Groшай не было. Першы раз у жыцці Пятрусь запанікаваў. Ён не ведаў што рабіць. Адно было напэўна — брытагаловыя не даруюць.

Пятрусь нервова перавярнуў усю машыну. Думаў, можа дзе грошы заваліліся. Некалькі разоў пераправярыў усе кішэні. Усё марна. Заставалася адно — падмануць брытагаловых. Балазе яны стаялі за шлагбаумам і за ўсім назіралі. План быў просты. Трэба было, каб мытнікі затрымалі Петруся, а брытагаловыя гэта ўбачылі. Тады можна будзе хоць нейкі час выйграць, сказаўшы, што грошы сканфіскавала мытня.

— Штосьці вы маю машыну няўважліва правярылі, — звярнуўся Пятрусь да мытніка. — А я кантрабанду перавожу. Вось пад гэтай курткай дзесяць бутэлек гарэлкі.

— Жартаваць будзеш у морзе, — не паверыў мытнік і дазволіў Петруся ехаць далей.

— Ды што гэта такое, — кінуўся кантрабандыст да памежніка. — Хачу сам здаць кантрабанду, а мытня не дазваляе. І вы таксама. Няўжо не бачыце, што ў мяне

з пашпартам нядобра, — і ён сунуў руку ў кішэнь, каб кіпцюром пашкодзіць пашпарт.

— Ты што, вар’ят? — вылупіўся памежнік. — Усё з тваім пашпартам у норме. Я сам правяраў. Едзь, давай і не затрымлівай чаргу.

Пятрусь не мог паверыць сваім вушам. Яго праганялі за мяжу. Але было яшчэ нешта. Кудысьці прапаў пашпарт. У кішэні яго не было. Няшчасны добраахвотны здавальнік кантрабанды пасунуў руку глыбей і ўпершыню агледзеў, што кішэнь падзёрты. А там, за падкладкай пінжака, ляжалі і пашпарт, і грошы.

Пятрусь сеў у машыну і зарагатаў як гіена. Як жа ён мог так напалохацца, не паверыць свайму лёсу. Яго зорка працягвае яму свяціць. Трэба хутчэй ехаць.

— Не спяшайся, — раптам пачуў ён суровы голас начальніка змены мытнікаў. — Гэта ты той жартаўнік, што кантрабанду хоча здаць. Праверце яго хлопцы.

На гэты раз „хлопцы” знайшлі ўсё. І гарэлку пад курткай, і цыгарэты ў дзверках, і грошы пад падкладкай. А праз месяц, па складзенаму мытняй пратаколу, лысы суддзя прызнаў факт спробы нелегальнага перавозу праз мяжу грошай ды іншых тавараў і пастанавіў іх сканфіскаваць на карысць дзяржавы. А таксама забраць машыну і даць няшчаснаму кантрабандысту вялікі штраф.

Пятрусь выйшаў з зала суда дыхаючы праз раз. Але на гэтым яго беды не скончыліся. На прыступках стаялі два брытагаловыя хлопцы. Па іх тварах было бачна, што ім усё адно, хто і колькі забраў у Петруся грошай. Ім быў патрэбны іх джып.